

Els joves no acabaran amb la corrupció

Per Helena Cardona ([@HelenaCardona](#))

A l'Àfrica, totes les esperances estan posades en els joves. Sembla que la generació de joves africans més preparada i menys acomplexada s'hagi de menjar el món i capgirar la mala sort d'un continent històricament castigat. Tanmateix, sembla que als joves els importi un rave la corrupció.

Entre octubre i el novembre del 2015, el *Kenya Youth Survey* va elaborar una enquesta a 1.860 joves entre 18 i 35 anys de Kenya, Rwanda, Uganda i Tanzània. Els resultats, coneguts a mitjans de gener, són realment alarmants, per no dir depriments. Segons les respostes rebudes, més de la meitat dels joves entrevistats consideren que no passa res si s'evadeixen impostos i s'accepten suborns... Sempre que no els enxampin (llavors sembla que sí que estaria mal vist). I és que, enriquir-se il·legalment no causa indignació o rebuig, sinó admiració: un sorprenent 47% dels entrevistats admiren les persones que s'han enriquit il·legalment. Per acabar-ho de rematar, l'informe mostra que 4 de cada 10 joves es deixaria comprar el vot en unes eleccions.

Si ampliem el punt de mira i ens fixem en altres països de l'Àfrica, els resultats no milloren. L'informe del 2014 de la ONG *Transparency International* indica que dels vint països més corruptes del món, deu són a l'Àfrica (Kenya es situa a la 145ª posició d'un total de 174). L'any següent, la mateixa ONG va publicar «*People and Corruption : Africa Survey 2015*», on destacaven xifres demolidores com, per exemple, que 75 milions d'africans havien pagat suborns (de vegades per rebre serveis tan bàsics com la sanitat o l'accés a l'aigua). Segons Ibrahim Mamane, funcionari de

l'Estat al Níger, "la corrupció se situa a tots els nivells de l'Estat, però el pitjor és que els joves estan moralment i materialment corromputs."¹

La colonització, les dictadures i les democràcies de cartró-pedra han aniquilat l'esperit crític i el compromís patriòtic dels ciutadans. Per si no fos poc, la creixent millora econòmica no ve acompanyada d'una millora de la justícia o de l'educació, al contrari: encega encara més les incipients classes mitjanes, preocupades per acumular i exhibir les seves petites riqueses. Els "nous rics" africans s'obsessionen en imitar l'estil de vida nord-americà per distanciar-se i renegar de la realitat que els envolta. Ja va dir-ho el Papa Benet XVI (per altra banda no gaire fan de defensar els pobres), que la societat occidental exporta "residus tòxics" materialistes a la societat africana². Hi ha un trist enlluernament en l'estil de vida nord-americà, on tot ha de ser nou, lluent i ostentós, i per arribar a tenir aquest estatus, s'hi val tot.

Tanmateix, alguns es defensen dient que la societat és corrupta perquè el primer corrupte és el govern. Al capdavall, els joves s'adapten a les regles del joc, i n'hi ha que intenten fer negoci. Els policies estan mal pagats, els funcionaris estan enquistats en una burocràcia lenta i els polítics han vingut a la política a fer calers. Si un policia necessita un suborn per arribar a final de mes, t'arrestarà per una minúcia i tu li pagaràs el que demana. Si un polític t'ofereix un incentiu per votar-lo i així tu et compres allò que necessites, l'acceptes. Si trobes que l'administració va massa lenta, pagues per agilitzar-la.

Això que ens escandalitza en el món occidental, és acceptat com a normal. De fet, és tan quotidià que s'ha banalitzat, i, tant per tant, a la vista d'aquests resultats, als governants africans encara els quedaria marge per robar més.

No obstant, i perquè el lector no acabi aquest article amb un regust amarg, cal mencionar unes quantes organitzacions de la societat civil que pretenen acabar amb la corrupció. És el cas de *Balai Citoyen* (Burkina Faso), *Y en a marre* (Senegal), *Filimbi* (Rep. Democràtica del Congo) i *Ça suffit comme ça* (Gabon). Dins d'aquests grups de joves polititzats hi trobem artistes populars i periodistes, tots ells compromesos per una democràcia real que es mereixen des de fa dècades. Com una xarxa panafricana, els moviments estan connectats entre sí i s'inspiren uns dels altres. De fet, els seus membres es conviden mútuament, sovint per organitzar tallers de formació i intercanviar estratègies, malgrat el recel i l'oposició de les autoritats de cada país. Alguns d'ells ja han recollit alguns èxits notoris. En el cas del *Balai Citoyen*, per exemple, els seus activistes van contribuir fortament a enderrocar el govern dictatorial de Blaise Campaore a la tardor del 2014.

Ara només cal que la societat africana admiri els seus activistes, no pas els seus lladres.

---

¹ « La corruption: un mal qui mine notre société », 11 de juny del 2015, www.tamtaminfo.com

² "Sobre el Papa y su miedo al 'materialismo' de África", 6 d'octubre del 2009, <http://onafrica.org/2009/10/06/dyp1254868093/>

Imatge de portada:

L'emprenedor kenyà Steve Mbogo, inclòs a la llista de Forbes dels milionaris africans per sota dels 30 anys. No se sap ben bé com ha fet fortuna, però és a tot arreu i posseeix diversos hotels de luxe. Conegut per gastar-se grans sumes de diners en festes i objectes de luxe, es vol presentar a les properes eleccions generals al 2017. **Font:** <http://www.sde.co.ke/>